

Історія Придніпровського районного суду м. Черкаси

Наказом по відділу юстиції виконавчого комітету Черкаської обласної ради депутатів трудящих № 8 від 18.01.1974 був утворений Народний суд Придніпровського району міста Черкаси (Законом України в редакції від 24.02.1994 № 4017 «Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР «Про судоустрій Української РСР» виключено слово «народний» з найменувань районних судів).

Тож, розпочавши свою роботу у 1974 році Придніпровський районний суд м. Черкаси і по сьогоднішній день продовжує свою діяльність по відправленню правосуддя.

До утворення вищезазначеного суду, діяв Черкаський міський народний суд, приміщення якого знаходилось в центрі міста на колишній вулиці Чигиринська – на розі нинішніх Шевченка і Небесної сотні. Нині на цьому місці розташований продовольчий магазин.

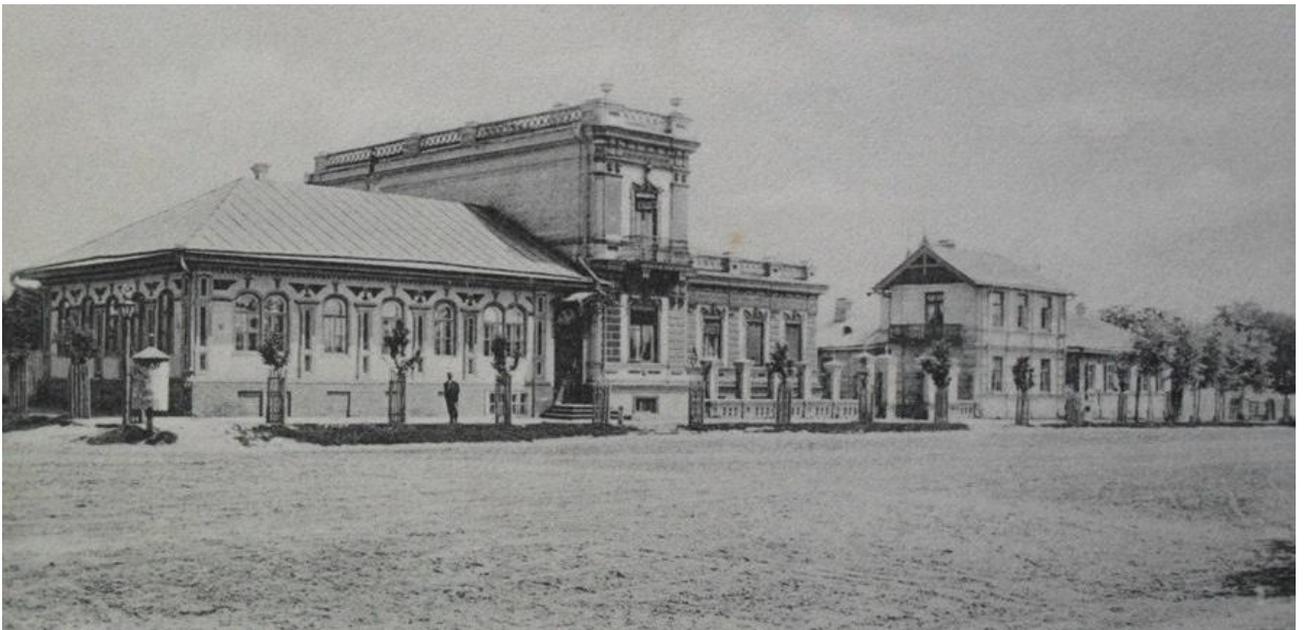

Фото будинку Гампера <http://vycherpno.ck.ua/45-foto-starih-cherkas-yaki-vi-mogli-ne-bachiti/>

В кінці 1981 року Придніпровський районний суд м. Черкаси знаходився в приміщенні за адресою по вул. К. Маркса, 41 (нині вул. О.Дашкевича),

а з 1987 розмістився на третьому поверсі новозбудованого Будинку Правосуддя по вул. Гоголя, 316, де знаходиться до даного часу.

Відповідно до даних архіву суду, першими суддями Народного суду Придніпровського району міста Черкаси були: Степаненко М.І., Кисіль Н.А., Дейнека І.А. та Кульчицький А.П., який був й головою даного суду.

Також, у цей період, в апараті суду працювали: Озерна А.К. – завідувача канцелярією, Лазнева Г.М. – секретар суду, Кіміне Л.І. – секретар судових засідань, Бондаренко Л.Ф. – секретар судових засідань, Мордвінцева Л.В. – секретар судових засідань, Яценко Н.В. – секретар судових засідань, Кіріченко В.І. – кур'єр-прибиральниця, секретар судових засідань Мордвінцева Л.В. та судовий виконавець Галіч С.Г..

Починаючи з 1974 року, Придніпровський районний суд м. Черкаси, очолювали:

Кульчицький Олександр Петрович

(1967 – 1974 був головою Черкаського народного суду, 1974 – 1982 роки був головою Народного суду Придніпровського району міста Черкаси)

Швидкий Віктор Андрійович

(1982 – 1984)

Олійник Володимир Миколайович
(1985 – 1987)

Храпко Василь Дмитрович
(1987 – 1990)

Наразі, суддя Апеляційного суду Черкаської області

Степаненко Михайло Ілліч
(1990 – 2000)

Смоляр Андрій Олександрович
(2000 – 2016)
Заслужений юрист України
Нагороджений почесною відзнакою “Знак пошани”

У жовтні 2016 року головою Придніпровського районного суду м. Черкаси, зборами суддів було обрано суддю з більш як 28-річним стажем –

Угорчука Віктора Васильовича,

який продовжує свій трудовий шлях на Черкащині з 2015 року.

Придніпровський районний суд м. Черкаси став для багатьох першою сходинкою в кар'єрному зрості: у минулому судді нашого суду, нині – заступник голови Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду – Щепоткіна Валентина Володимирівна, суддя Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду – Шипович Владислав Володимирович, колишній голова Апеляційного суду Черкаської області – Іваненко Володимир Демидович, колишній голова Апеляційного суду Черкаської області – Бабенко Володимир Миколайович, крім того, в минулому численна кількість суддів нашого суду – на сьогодні це судді Апеляційного суду Черкаської області.

Колишні працівники апарату, зокрема, Казидуб Олена Григорівна (колишній помічник голів суду Степаненка М.І. та Смоляра А.О.), Васильківська Тетяна Валеріївна (колишній помічник голови суду Смоляр А.О.), Вергелес Андрій Валерійович (колишній помічник судді Бассак Т.Є.), Левченко Василь Васильович (колишній консультант суду), Хлистуненко Ольга Володимирівна (консультант суду), Сивокінь Сергій Сергійович (помічник судді Позарецької С.М.), Романова Олена Геннадіївна (помічник судді Степаненка О.М.) наразі є професійними суддями. Численна кількість працюючих в свій час, працівників апарату, сьогодні це адвокати, нотаріуси, юристи на підприємствах, спеціалісти в органах місцевого самоврядування, прокуратури, юстиції, тощо.

Варто відмітити, що починаючи з січня 1974 року в різні періоди в Придніпровському районному суді м. Черкаси працювали на посадах суддів: Кульчицький А.П., Степаненко М.І., Кисіль Н.А., Дейнека І.А., Стеценко А.Ф., Христенко А.А., Поєдинок А.О., Хвиля К.Т., Іваненко В.Д., Захарова (Шумовська) А.Ф., Балакін В.Д., Соколов А.С., Щепоткіна В.В., Демиденко А.І., Восколович В.І., Храпко В.Д., Жовтенко Т.В., Лічевецький І.О., Шкреба Р.Д., Безверхий І.В., Курченко Н.М., Євченко М.С., Гончар Н.І., Грищенко В.Ю., Соколова (Шамова) Т.В., Бабенко В.М., Потапенко В.В., Павроз І.А., Бондаренко С.І., Безверхий І.В., Попельнюх Р.О., Драник Н.П., Бассак Т.Є., Смоляр А.О., Макаренко І.В., Клочко О.В., Колода Л.Д., Кучеренко В.Г., Шипович В.В., Степаненко О.М..

Чимало працівників Придніпровського районного суду м. Черкаси, мають багаторічний досвід роботи в суді. Перш за все, необхідно відзначити старшого секретаря суду – Олійник Наталію Миколаївну, яка розпочала свій професійний шлях ще в далекому 1983 році саме в нашому суді де працює і по нині.

Більше того, стаж роботи керівника апарату Дзюман Лесі Валеріївни, помічників суддів Озеран Ксенії Олександрівни, Крейденець Оксани Петрівни, Королик Людмили Юріївни, консультанта суду Черевик Лілії Анатоліївни, налічує більше двадцяти років. Варто відмітити й працівників апарату, які працюють в суді більше п'ятнадцяти років – заступник керівника апарату Вовк Лариса Анатоліївни, помічники суддів Берегова Галина Вікторівна, Гладкіх Оксана Миколаївна, Криштоф Людмила Василівна, секретар судового засідання Кривошея Марина Володимирівна, прибиральниця Гнатенко Катерина Григорівна.

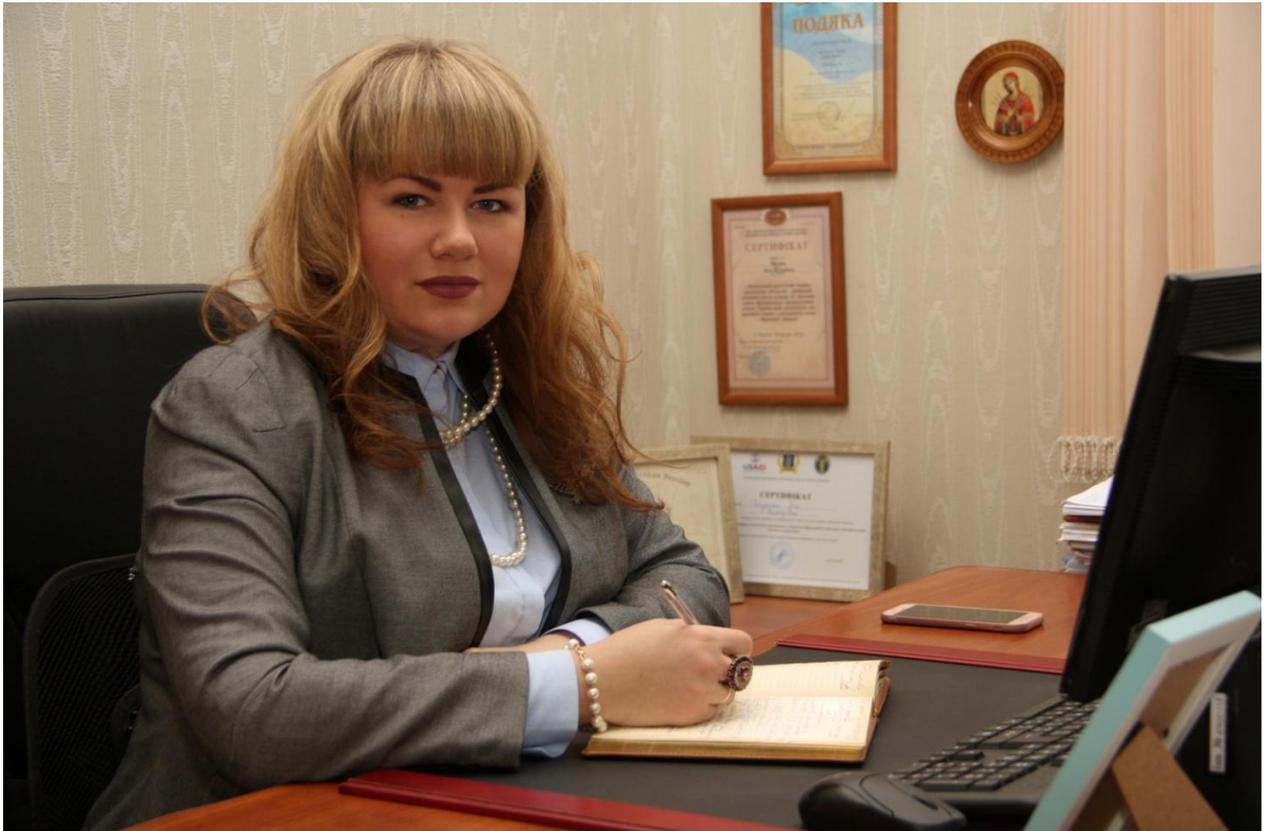
На даний час штатний розпис Придніпровського районного суду м. Черкаси налічує 80,5 осіб штатних одиниць, з яких 16 суддів, а фактично 9:

Демчик Роман Васильович
Дунаєв Сергій Олександрович
Казидуб Олена Григорівна
Кондрацька Наталія Миколаївна
Михальченко Юлія Володимирівна
Піковський В'ячеслав Юрійович
Позарецька Світлана Михайлівна
Скляренко Валентина Миколаївна
Угорчук Віктор Васильович

З 2014 року Апарат суду очолює –

Дзюман Леся Валеріївна,

яка розпочала свою трудову діяльність в Придніпровському районному суді м. Черкаси ще у 1999 році.

За 45 років існування суду, законодавство в сфері судочинства змінювалося чимало разів.

Законом «Про судоустрій Української РСР» в редакції від 1960 року було збережено систему судових органів республіки, тобто народний і обласний суди та Верховний Суд Республіки. Однак, замість дільниць народного суду даним законом було передбачено, єдиний народний суд району чи міста, який не мав районного поділу.

Відповідно до Закону Української РСР «Про судоустрій України» в редакції від 05 червня 1981 року, судді і народні засідателі були відповідальними перед виборцями або органами, що їх обрали на основі загального, рівного і прямого виборчого права при таємному голосуванні строком на п'ять років, та звітували перед ними.

Цікавий факт, в цей час, кримінальні справи розподілялися за резолюцією голови суду. Цивільні справи розподілялись на кожного суддю по дільницях за місцем проживання відповідача. Також, ні Законом, ані відповідно й штатом суду не було передбачено посад помічників суддів. Всі судові рішення викладалися суддями рукописно або виготовлялись на друкарських машинках. Протоколи судових засідань, писалися секретарями судових засідань власноруч одразу в судовому засіданні.

Поклав початок незалежного суду в Україні, прийнятий 15 грудня 1992 року Закон України «Про статус суддів». А вже у зв'язку з прийнятим 7 лютого 2002 року Закону України «Про судоустрій України», відбулося поглиблення судової реформи.

З часу створення, Придніпровський районний суд м. Черкаси підпорядковувався відділу юстиції виконавчого комітету Черкаської обласної ради депутатів трудящих, а з 07.10.1977 – відділу юстиції виконавчого комітету Черкаської обласної ради депутатів трудящих, Міністерства юстиції УРСР. А вже, з прийняттям Закону України «Про судоустрій України» в редакції від 07 лютого 2002 року, суди виведені зі складу Міністерства юстиції України та відповідно до ст. 119 вказаного закону, організаційне забезпечення (заходи фінансового, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного та організаційно-технічного характеру, спрямовані на створення умов для повного і

незалежного здійснення правосуддя) діяльності судів покладено на Державну судову адміністрацію. Вказані функції відносно Придніпровського районного суду м. Черкаси здійснює Територіальне управління Державної судової адміністрації України у Черкаській області.

У зв'язку з введенням в дію Кодексу адміністративного судочинства України з вересня 2005 року до повноважень Придніпровського районного суду м. Черкаси увійшло і відправлення правосуддя, як суду першої інстанції, в справах адміністративної юрисдикції.

7 липня 2010 року було прийнято Закон України «Про судоустрій та статус судів», положення якого майже об'єднали в собі два попередні Закони України «Про статус суддів» та «Про судоустрій в Україні». Варто зазначити, що суттєвою зміною було введення в дію, починаючи з 1 січня 2011 року, функціонування автоматизованої системи документообігу. Також, статтею 24 Закону України вказаного Закону, закріплено за головою місцевого суду представницька, адміністративна, контрольна функції та розширено коло повноважень керівника апарату, який, зокрема, несе персональну відповідальність за належне організаційне забезпечення суду, суддів та судового процесу, функціонування автоматизованої системи документообігу.

Крім того, даний Закон доповнено статтю «Помічник судді загального суду», яка частково врегулювала на законодавчому рівні, правовий статус помічника судді, оскільки в попередньому Законі в редакції 7 лютого 2002 року в судах було лише запроваджено посаду помічника судді.

Законом України «Про забезпечення права на справедливий суд» в редакції від 12 лютого 2015 року було викладено в новій редакції Закон України «Про судоустрій і статус суддів». Основним нововведенням було ведення суддівського досьє, обов'язок суддів звертатися з повідомленням про випадки неправомірного втручання в їх діяльність, моніторинг відповідності рівня життя судді наявному у нього та членів його сім'ї майну і одержаним ними доходам, зміну порядку зайняття посади судді, введення кваліфікаційного оцінювання суддів, нові положення щодо підготовки суддів та їх регулярного оцінювання, розширення підстав і заходів дисциплінарної відповідальності суддів, тощо.

Наразі діє Закон України «Про судоустрій і статус суддів» в редакції від 2 червня 2016 року. Положеннями даного Закону передбачено нові кваліфікаційні вимоги до суддів Верховного Суду, обмеження суддівської недоторканості, істотне підвищення суддівської винагороди, розширено питання дисциплінарної відповідальності суддів та зміну порядку призначення/переведення суддів. Передбачено створення Вищої ради правосуддя замість Вищої Ради Юстиції, окремих Вищого антикорупційного суду та Вищого суду з питань інтелектуальної власності. Також, новаціями діючого Закону введено поступове впровадження адвокатської монополії на представництво в судах.

Але, найбільш суттєвою зміною є перетворення чотирирівневої судової системи на трирівневу, а саме – місцеві/окружні суди — апеляційні суди — новий Верховний Суд, у складі якого діють Велика Палата, Касаційний адміністративний суд, Касаційний господарський суд, Касаційний кримінальний суд, Касаційний цивільний суд. Хоч, за нормами даного Закону Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ ліквідуються, спеціалізація судочинства залишається.

Так, згідно з Указом № 412/2017, відповідно до Конституції України та Закону України «Про судоустрій і статус суддів», ліквідуються Черкаський районний суд Черкаської області, Чигиринський районний суд Черкаської області, Придніпровський районний суд міста Черкас та Соснівський районний суд міста Черкас. Натомість утворюється Черкаський окружний суд із місцезнаходженням у місті Черкасах, юрисдикція якого поширюватиметься на райони, де раніше діяли суди, що ліквідуються.

В той же час, відповідно до п. 3 Розділу XII Прикінцеві та перехідні положення Закону України № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року – районні, міжрайонні, районні у містах, міські, міськрайонні суди продовжують здійснювати свої повноваження до утворення та початку діяльності місцевого окружного суду, юрисдикція якого розповсюджується на відповідну територію.

Оскільки, на даний час не розпочав свою діяльність Черкаський окружний суд, Придніпровський районний суд м. Черкаси продовжує здійснювати правосуддя, відповідно до Закону, шляхом розгляду цивільних/адміністративних справ, кримінальних проваджень та справ про адміністративні правопорушення.

На останок, слід зазначити, що високий професіоналізм, сумління та принциповість – є надійною запорукою у зміцненні правопорядку та законності не тільки у нашому місті та й взагалі в державі.

Тож, не дивлячись на кількість численних змін, які й досі відбуваються у судовій системі, в Придніпровському районному суді м. Черкаси залишаються працювати професіонали своєї справи, які своєю щоденною кропітливою працею, забезпечують здійснення правосуддя з дотриманням принципів гуманізму, справедливості та неупередженості.

Фото станом на січень 2019 року

Керівник апарату
Придніпровського районного суду
м. Черкаси

Леся Дзюман

Розповсюдження, тиражування, копіювання даної статті чи її частини без дозволу автора заборонено. Посилання на першоджерело обов'язкове.

Цікаво знати

Місто Черкаси знаходиться в Центральній Україні:

Розташовані Черкаси на правому березі Кременчуцького водосховища, створеного у середній течії Дніпра. Місто простяглося на 17 км уздовж берега Кременчуцького водосховища, притому завширшки Черкаси лише 8 км. З північного заходу та з півночі місто оточує лісовий масив – Черкаський бір, що є найбільшим (28,5 тисяч Га) у державі основним лісом природного походження, який зберігся на південній природній межі сосни звичайної.

Станом на 1 грудня 2012 року населення м. Черкаси складає 286 452 особи.

Маючи більш ніж 700-річний вік місто Черкаси відрізняється багатою історією.

Черкаси відоме з XII століття і за час свого існування відіграло певну роль в історії всієї України. Черкаси були осередком формування Козаччини, мешканці міста брали безпосередню участь в Хмельниччині та Коліївщині. Зростання міста, після отримання статусу Обласного Центру, призвело до перетворення його у великий Промисловий центр та Головний Культурний осередок цілого регіону.

З 1797 року Черкаси були повітовим містом Київської губернії.

У 1815 році відомий російський Архітектор Вільям Гесте склав Генеральний план міста, який запропонував зробити рівні прямокутні квартали, уздовж довшої сторони яких розмістити по п'ять будинків, а вздовж короткої – по три. На той момент уся територія міста складалася з 952 геометрично правильних ділянок.

Постановою ВУЦВК від 07 березня 1923 року «Про Адміністративно-територіальний поділ Губерній», ліквідувався поділ Губерній на повіти і волості і вводився адміністративно-територіальний поділ на округи та райони.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1761 «Про занесення пам'яток історії, монументального мистецтва та археології національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України», було віднесено до пам'яток - історії в 1963 році – Могили В. Симоненка (вул. Одеська, кладовище); - монументального мистецтва у 1977 році – Меморіал Вічної Слави (бронза, граніт); - археології – Городище епохи бронзи, ранній Залізний вік, Римський час (мікрорайон Дахнівський, гора Василиця).

Згідно Указу Президії Верховної Ради СРСР від 7 січня 1954 року, було утворено Черкаську область.

Судоустрій в різні доби

Від найдавніших часів княжої доби суди мали прилюдний характер та існувало п'ять родів судів:

- Княжий суд,
- Вічевий,
- Громадський або народний суд,
- Приватний (землевласницький) суд,
- Церковний суд.

За часів Литовсько-Польської доби існували чотири роди судоустрою:

Державні суди – провінціальні і центральні;

Міські суди, привілейовані містом, зазвичай з виборною лаврою присяжних (у деяких містах діяли суди для окремих національностей);

Громадські суди, звані також қопними, які ґрунтувалися на звичаєвому праві давньої доби;

Номінальні суди для справ панів проти невільного і напіввільного населення, а згодом і проти всього, навіть вільного населення, поселеного на панській території.

На Гетьманщині діяли у 1648-1763 роках Козацькі Державні Суди. Вони поділялися на провінціальні суди (сільські, сотенні, полкові), при чому кожний вищий суд був Апеляційною інстанцією для нижчого, та на центральні суди: Генеральний Військовий суд, Генеральна Військова Канцелярія і суд Гетьмана.

В період Російської Імперії, на Українських землях уведено в 1782 році станові суди:

Для дворян діяли верхні Земські суди;

Справи міських мешканців розглядали Городовий і Губернський магістрати, селян – Нижня і Верхня розправи;

Кріпаків судили самі поміщики.

У кожній губернії створено ще так звані совісні суди, які розглядали деякі цивільні та карні справи про злочини, вчинені неповнолітніми та божевільними.

До 1830 років на Правобережжі діяв Польський суд.

У результаті судової реформи 1864 року виділено з загальних судів волосні суди, тобто нижні суди для селянства для розгляду цивільних і карних справ, та мирові суди для розгляду незначних цивільних і карних справ з метою спрощення судочинства.

1867 року у судочинстві дозволено вживання Української мови, поряд з Польською і Німецькою.

За судовою реформою 1895-1896 роках утворено повітові суди (діючі одноособово) для дрібних цивільних і карних справ, окружні – для важливіших справ та апеляцій від повітових судів, і апеляційний суд у Львові для апеляцій від окружних судів. Найвищою ревізійною інстанцією був Найвищий Суд у Відні. Суддів призначав Цісар на пропозицію Міністра юстиції довічно, гарантуючи їх незалежність. При окружних та апеляційних судах урядували прокуратори для обвинувачення у карних справах; у повітових судах ці функції виконував представник адміністративної влади.

За часів Української РСР, Декретом про суд (частина 1) від 24 листопада 1917 року, було скасовано всю судову систему Російської Імперії й утворено місцеві народні суди для звичайних справ та революційні трибунали для так званих «контрреволюційних злочинів» (скасовані в 1921 році).

Народні суди в складі одного народного судді і від двох до шести народних засідателів розглядали карні і цивільні справи, не передбачені для Революційних трибуналів,

Відповідно до них 23 жовтня 1925 року був виданий Декрет про суд УРСР, який передбачав таку судову систему: народні суди, окружні суди і Верховний Суд Республіки.

Основним судом в Українській РСР був народний суд, який був першої інстанцією для всіх карних і цивільних справ, не передбаченим вищим судом.

*Керівник апарату
Придніпровського районного суду
м. Черкаси*

Леся Дзюман